

El tercer eix de la política catalana

«Aquestes noves coordenades passen per construir un projecte nacional que ens dugui a una solució democràtica, mentre respon als reptes d'una nova societat a qui ja no li serveixen receptes velles»

[Article signat conjuntament amb **Marc Grau**]

Fa només uns dies, l'Institut de Diplomàcia Cultural de Berlín ens va convidar a parlar sobre el procés català en el context europeu. En aquest context, vam voler proposar algunes claus per entendre el fenomen sobiranista del nostre país, més enllà del conflicte nacional entre Catalunya i Espanya. I és que, tal com vam expressar, no el podem explicar només a partir d'un sol factor, en l'eix nacional. El moviment sobiranista s'ha d'entendre com una resposta a un canvi d'època.

En els darrers deu anys la societat catalana, com també les del nostre entorn, ha patit múltiples esgotaments fruit de la crisi social i econòmica que hem viscut. Però també fruit de la crisi democràtica i institucional d'una societat que ha canviat molt en els darrers anys i que viu allunyada d'uns partits i institucions que han evolucionat ben poc. En definitiva, som davant d'una dècada d'esgotaments que posen fi a una època i que ens obliguen a construir-ne una de nova.

Al llarg d'aquesta dècada, i sobretot a partir de 2010, el debat nacional i l'horitzó de construir un país nou ha canalitzat aquests múltiples esgotaments (retallades, pèrdua de drets, corrupció, desafecció, falta d'oportunitats, etc.). La necessitat de respostes a un canvi d'època, en part, expliquen el fenomen sobiranista, però al mateix temps el fan més complex i exigent. I és que qualsevol sortida d'una crisi implica una regeneració de persones, polítiques i maneres d'actuar.

Fins avui, la política catalana s'ha estructurat a partir de dos eixos. El primer és l'eix esquerra/dreta. El segon, l'eix nacional. Aquests eixos defineixen les identitats polítiques i el comportament electoral de la nostra societat. No obstant això, en els darrers temps alguns fenòmens semblen indicar la necessitat de noves coordenades o dimensions d'anàlisi, més enllà de l'eix dreta-esquerra. Podríem referir-nos a la victòria de Trump; el Brexit; l'ascens de l'extrema dreta a Europa; o fins i tot els "armilles grogues" a França com a expressions de la incertesa, la inseguretat, la vulnerabilitat i el descontentament d'una part de la societat amb les seves elits polítiques i econòmiques.

Nova política/Vella política és un potencial nou eix de disputa. L'aparició de nous partits o els resultats en les darreres eleccions andaluses, amb la irrupció d'una formació d'extrema dreta, però sobretot, per l'abstenció d'una part del votant d'esquerres en són una prova. Com a societat i com a generació tenim el repte d'entendre les noves coordenades i construir propostes que parteixin de valors progressistes i que siguin competitives en aquest nou eix nova/vella política. I probablement, això passarà per apropar-se i assemblar-se més a una societat que ha canviat molt en els darrers anys i que exigeix que oferim noves respostes. És a dir, modernitzar la política, però sobretot, l'agenda de polítiques. Segurament, això no es fa només centrant-nos en una renovació de procediments o de presa de decisions, sinó en una agenda substantivament nova de polítiques públiques. Si no ho fem, seran altres projectes amb altres valors els que guanyaran en aquest nou eix de disputa política i una part de l'electorat no se sentirà apel·lat a anar a votar.

Al nostre país aquestes noves coordenades passen per construir un projecte nacional que ens dugui a una solució democràtica, mentre respon als nous problemes i reptes d'una nova societat a qui ja no li serveixen receptes velles. Un projecte en definitiva, que ha de ser també una resposta en termes de canvi d'època.

